

SPEKTAKULARAN NALAZ HRVATSKIH ARHEOLOGA

U KUPI NAŠLI RIMSKI BROD KOJI JE VOZIO OPEKU ZA GROBNICE

PIŠE
**MARIO
PUSIĆ**

**BROD
SU OTKRILI
MJEŠTANI, A
STRUČNJACI
PRETPOSTAVLJAJU
DA U KUPI IMA
JOŠ SLIČNIH
NALAZA**

Brod je dugačak devet, a širok dva metra i izuzetno dobro očuvan. Za izvlačenje bi trebalo stotine tisuća eura i godine truda pa će se napraviti replika na temelju 3D animacije

Ne zna se iz kojih je razloga na prijelazu iz 1. u 2. stoljeće poslije Krista u Kupi, između Kamenskog i Kobilica Pokupskog nedaleko od Karlovca, potonuo brod natovaren opekama. Ali se zna da se radi o vrlo vrijednom nalazu koji su otkrili mještani, a istražuje ga desetak arheologa Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda, koji vodi arheolog Krunoslav Zubčić u suradnji s kolegama sa Sveučilišta Aix iz Marseillea, koje ima dugu tradiciju i veliko iskustvo u istraživanju potonulih brodova.

Na dubini od 5 metara

U slivu Kupa - Sava - Dunav dosad su poznata tri slična nalazišta, a posljednji brod istraživan je 1985. kod Siska, također u Kupi, no nalazište je u međuvremenu uništila voda pa je zbog izvrsno očuvanih ostataka ova brodica postala najznačajnije otkriće ovoga tipa u Hrvatskoj.

- Radi se o rimskom brodu, bez kobilice je i ravnog dna, koji je Kupom prema Sisku ili Topuskom prevezio teret. Dugačak je devet metara, a širok

NEDALEKO OD KARLOVCA

**POTONULI
BRODOVI**
ISTRAŽIVANJA
U KUPI
VODI
ARHEOLOG
KRUNOSLAV
ZUBČIĆ U
SURADNJI S
KOLEGAMA S
MARSEJSKOG
SVEUČILIŠTA
AIX

dva. Specifičnost gradnje je u načinu, bočne stranice i dno spojeni su jednim pravokutnim komadom drva. Brod je izuzetno dobro očuvan, opeka koju je prevozio dimenzije 30 x 45 x 5 cm također je neoštećena. Nalazi se na dubini od pet metara kada je nizak vodostaj, a najočuvaniji dijelovi broda su oni koju su ostali u mulju - rekao je voditelj istraživanja Krešimir Zubčić i dodao da provode istraživanja kojima će utvrditi od kojeg je materijala sagrađen - hrsta, bukve, jasena ili brijesta - a ista bi istraživanja trebala datirati vrijeme kada je plovilo nastalo.

Temeljito istraživanje

U prvoj fazi arheolozima je cilj istražiti lokalitet i dokumentirati nalaz. U najboljem slučaju mogao bi se iz rijeke izvući teret, potom i brod te ga konzervirati, no to bi iziskivalo godine truda i stotine tisuća eura, pa bi voditelj istraživanja Zubčić bio itekako zadovoljan kad bi se napravila replika broda, na temelju 3D animacije koju će izraditi nakon temeljitog istraživanja i fotografiranja.

Pretpostavlja se da u Kupi ima još sličnih nalaza, pogotovo stoga što je u to vrijeme transport ri-

U antici je na tom području bilo više kamenoloma iz kojih se izvlačio kamen za sarkofage

jekom bio najjednostavniji za veće terete te je Kupom prema Sisku bilo vrlo prometno. U međurječju Mrežnice i Korane, naime, bio je velik broj kamenoloma koji su se u antici koristili za izradu sarkofaga. Za veće terete transport zapregama bio je kompliciran pa su rijeke bile idealno rješenje.

Inozemni arheolozi

Giulia Bonneto s marsejskog sveučilišta, stručnjakinja za brodske konstrukcije, vrlo je zadovoljna nalazištem u Kupi.

- Drago mi je što sam dio ovog istraživačkog tima, jer nemamo puno prilika istraživati potonule riječne brodove. Imali smo slične primjere u Nizozemskoj i Francuskoj, ali u ovom dijelu Europe oni baš nisu bili česti, a ovaj je posebno važan jer je rijedak i vrlo dobro očuvan - rekla je Giulia Bonneto. U Hrvatsku je ona donijela iskustvo, ali i specijalističku aparaturu s kojom je pojednostavljeno istraživanje.

Na nalazištu se radilo samo tjedan dana, koliko su to dopuštale vremenske prilike i nizak vodostaj, a nastavak bi trebao uslijediti na proljeće. *

